

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТА І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Іванова Л.О., Страхова Т.В., Іваненко Є.В.

**ДИЗАЙН В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ
БІЗНЕСІ
(І ЧАСТИНА)**

Навчальний посібник

Одеса - 2021

Іванова Л.А., Страхова Т.В., Іваненко Є.В. Дизайн в готельно-ресторанному бізнесі (І частина): навчальний посібник/за редакцією Л.О. Іванової/ Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 196 с.

У навчальному посібнику комплексно розглянуті: можливості дизайну як процесу, що визначає рівень комфорту готелю (ресторану); основні характеристики і показники дизайну на прикладі інтер'єрів готелів і ресторанів; підходи до проектування і дизайн-проектування готелю і ресторану; еволюція стилів в естетиці та сучасні стилі у об'єктах готельно-ресторанного бізнесу.

Рекомендована для менеджерів, викладачів, магістрів та студентів за фахом готельно-ресторанного бізнесу.

Рецензент: Малих С.В., директор ТОВ «Інститут стандартизації, обладнання та машин», к.е.н., доцент, провідний оцінювач УТО. Савенко І.І., д-р.е.н., професор, ОНАХТ. Пойзнер М.Б., д-р т.н., зав. лабораторією ДП «ЧОРНОМОРНДПРОЕКТ».

Розглянуто та рекомендовано до видання на засіданні кафедри електромеханіки, мехатроніки та інженерної графіки.

Протокол № 3 від 15 жовтня 2020 р.

Розглянуто та рекомендовано до видання на засіданні науково-методичної комісії з напряму підготовки 241 «Готельно-ресторанна справа».

Протокол № 2 від 19 листопада 2020 р.

ВСТУП

Готельно-ресторанний бізнес у світі є складною частиною туристичного бізнесу як сфери гостинності. Наданий Всесвітньої туристичної організації (VNWTO) індекс зростання (рис.1) туристичних послуг в період 2001-2004 рр. склав ~ 30% і зберігався на цьому рівні до 2017 р. [1]. При цьому загальний обсяг туристичних послуг зріс з 569 млрд. дол. (2001 г.) до ~ 727 млрд. дол.

Рис.1. Індекс зростання туристичних послуг у світовій індустрії гостинності у період 2002-2019 рр.

Вказане зростання базується на використанні європейської моделі гостинності: добрий стан готелів (екстер'єр фасадів, інтер'єр фасадів, інтер'єр внутрішніх приміщень будівлі, візуально-привабливе предметне наповнення), висока якість сервісу; високий приплив туристів з-за кордону; налагоджена інфраструктура; реклама в ЗМІ послуг готелів і визначних пам'яток країни.

Дані Державної служби статистики України свідчать про ринковий потенціал розвитку готельного роздрібного бізнесу в Україні, наприклад, у 2015 році місця для тимчасового проживання надали 4341 колективних способів розміщення (юридичні особи та фізичні особи-підприємці), загальна кількість місць 404 тис. (табл.1).

Таблиця 1 - Колективні способи розміщення в Україні в 2015 році

Засоби розміщення	Кількість колективних засобів розміщення	З них	
		Кількість місць	Кількість розміщених осіб
Усього	4341	404013	4779858
Готелі та аналогічні способи розміщення, в тому числі:	2478	132800	4297190
готелі	1508	100438	3682858
мотелі	123	3614	93830
хостелі	29	1183	30328
кемпінги	6	332	5140
гуртожитки для приїжджих	105	7049	121716
туристичні бази, гірські притулки, студентські літні табори, інші місця для тимчасового розміщення	707	20184	363318
Спеціалізовані способи розміщення	1863	271213	1482668

Готелі становлять 34,7% в структурі колективних способів розміщення. Більшість споживачів (74,3%) в

основному вибирали готелі і аналогічні способи розміщення. Серед розміщених осіб 11,5% складали іноземці [2]. Однак, в порівнянні з 2014 роком кількість місць розміщення в Україні постійно скорочувалось:

2014 г. - 406 тис. місць;

2015 г. - 402,6 тис. місць;

2016 г. - 375,6 тис. місць [3].

Послугами українських способів розміщення в 2016 р. скористалися 6,5 млн. чоловік, що на 13% більше, ніж 2015 р. При цьому кількість іноземних туристів складало всього 13%. Лідерами по прийому гостей стали Київ та Київська область, Львів і Львівська область, а також Одеська і Дніпропетровська область (табл.2).

Таблиця 2 - Лідери (міста, області) з прийому туристів (відпочиваючих) в Україні в 2016 р.

Міста і області	Київ, Київська область	Львів, Львівська область	Одеса, Одеська область	Дніпропетровська область
Кількість гостей, млн. чол.	1,2	0,88	0,52	0,45

Найчастіше гості розміщувалися в готелях (66%), рідше на базах відпочинку, туристичних базах і санаторіях, а найменше - в гуртожитках для приїжджих, мотелях та хостелях.

Сфера гостинності в Україні станом колективних способів розміщення, рівнем сервісу інфраструктури і рекламі країни як туристичного бренда, Україна в основному залишилася на рівні 2008-2011 р. При цьому зовнішньоекономічного сальдо туристичних послуг продовжує тенденцію до падіння з 2010 р. (рис. 2) [4].

Таким чином, за період 2008-2018 р. сальдо зовнішньоекономічних послуг України змінилося з позитивного 1,75

млрд. дол. у 2008 році до негативного - 6,37 млрд дол. у 2018 р.

Найбільшу популярність у іноземних туристів, наприклад у Києві, мали готелі категорії 4-5 *.

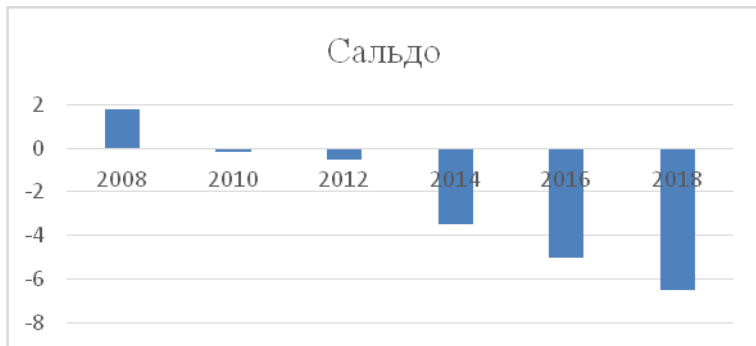

Рис.2. Динаміка зовнішньоекономічного сальдо туристичних послуг в Україні в період 2008-2018 р, млрд. дол.

У країнах ЄС основна маса готелів відповідає категоріям 3-5 *, в Україні більшість готелів «без зірок» або категорії 1-2 *. Відмінність готелів категорії 4-5 * - це підвищений рівень комфортності. Сучасне поняття комфорту в готелі складається з сервісного та естетичного комфорту [5]. Тому покращення комфорту українських готелів та ресторанів є актуальним як способи підвищення їх конкурентоспроможності та розширювання клієнтської бази. Питаннями проектування матеріальних об'єктів, включно дизайн інтер'єрів та його предметного наповнення в готелях, займається традиційний дизайн [6]. Рішенням задач організації сервісу у процесі просування товарів та послуг від виробника до споживача країнах з інноваційною економікою поряд з маркетологами у ХХІ в. почали активно займатися сервіз-дизайнери. Це стало необхідним у зв'язку зі зростанням до ~ 2 трлн дол.

світового ринку послуг, можливістю підвищення прибутку компанії (фірми) за допомогою проектування процесу нової послуги (або модернізацією діючий) методами дослідження та візуалізації оптимального клієнтського шляху [7, 8].

Таким чином, використання процесу дизайн-проектування у готельно-ресторанному бізнесу України дозволяю розширити клієнтську базу готелю за допомогою підвищення рівня естетичного та сервізного комфорту її клієнтів (гостей) як вітчизняних, так і іноземних.

Зміст	
Вступ	3
Розділ 1 Дизайн і його вплив на комфорт готелю	9
1.1. Види дизайну і його показники комфорту сучасних готелів	9
1.2. Характеристики естетичних показників дизайну	14
1.3. Художній образ в мистецтві і дизайні	22
1.4. Форма в дизайні	29
1.5. Композиція у дизайні	45
1.6. Колір у дизайні	60
Розділ 2 Основи проектування та дизайн-проектування на прикладі готелю	74
2.1. Підходи до проектування і дизайн-проектування готелю	74
2.2. Зміст етапів проектування та дизайн-проектування готелю	88
2.3. Приклад завдання на розробку проекту та дизайн-проекти готелю Hampton Hilton	92
2.4. Приклад технічного завдання на дизайн-проектування ресторану	121
2.5. Основні тренди в проектуванні готелів	128
Розділ 3 Еволюція стилю і особливості його формування на прикладі готельного інтер'єру	139
3.1. Еволюція стилю в естетиці	139
3.2. Інтер'єр як предметно-просторове середовище і його характеристика	146
3.3. Сучасні стилі готельного і ресторанного інтер'єру	159
3.4. Фірмовий стиль готелю	181
Література	191